

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister voor Klimaat en Energie over de brief van 25 mei 2022 inzake de Onafhankelijkheid van Russische olie, kolen en gas met behoud leveringszekerheid (Kamerstuk 29 023, nr. 302).

De voorzitter van de commissie,
Agnes Mulder

De adjunct-griffier van de commissie,
Reinders

Nr	Vraag
1	Wat zijn de juridische (on)mogelijkheden voor het invoeren van een belasting op fossiele grondstoffen uit Rusland?
2	Op welke plekken en in welke mate zijn aan Rusland gelieerde bedrijven actief in ons energiesysteem?
3	Klopt het dat in de glastuinbouw er meer dan in andere jaren middels Warmte-krachtkoppelinginstallaties gas wordt omgezet in elektriciteit, puur om die elektriciteit weer te kunnen verkopen, aangezien dit met de huidige energieprijzen extra aantrekkelijk is?
4	Is het bescherm- en herstelplan gas geschikt voor een structureel tekort aan gas?
5	Op welke manier wordt er in het bescherm- en herstelplan gas onderscheid gemaakt tussen het afschakelen van verschillende grootgebruikers?
6	Hoe monitort u de resultaten van de campagne «zet ook de knop om»? Hoeveel geld trekt het kabinet uit voor deze campagne? Via welke kanalen worden huishoudens bereikt?
7	Hoe bereikt het kabinet nu de meest kwetsbare huishoudens in de slechts geïsoleerde huizen via het Nationaal Isolatieprogramma?
8	Wat is het energiebesparingspotentieel van Nederland, verdeeld naar sectoren zoals huishoudens, energie et cetera?
9	Welke plannen heeft de industrie gemaakt om zo min mogelijk gas te gebruiken?
10	Zijn er al voorlopige resultaten over de effectiviteit van de campagne «zet ook de knop om»?
11	Welke mogelijkheden zijn er om de effectiviteit van de campagne «zet ook de knop om» te vergroten?
12	Wanneer wordt de campagne «zet ook de knop om» geëvalueerd?
13	Op basis van welke gasprijs wordt de erkende maatregelenlijst (energiebesparingsplicht) geactualiseerd?
14	Welke opties zijn er om de energiebesparingsplicht verder aan te scherpen?
15	Hoeveel m ³ gas zou er bespaard worden als bedrijven de energiebesparingsplicht volledig zouden nakomen?
16	Hoeveel m ³ gas zou er ongeveer bespaard worden als de terugverdientijd in de energiebesparingsplicht wordt uitgebreid naar tien jaar?
17	Hoeveel m ³ gas zou er ongeveer bespaard worden als grootgebruikers zich houden aan een energiebesparingsplicht met een terugverdientijd van respectievelijk vijf en tien jaar?
18	Hoeveel zal de nationale elektriciteitsvraag stijgen als gevolg van het elektrificeren van de gebouwde omgeving (van het gas af, warmtepomp, elektrisch koken et cetera) in 2030 en 2050? Wat doet dit met de elektriciteitsproductie door gasgestookte centrales?
19	Hoeveel projecten worden er niet op korte termijn gerealiseerd door het plafond van 33,5 TWh voor duurzame energie op land?
20	Hoeveel energiebesparing en besparing van olie levert het ook overdag hanteren van de maximumsnelheid van 100 kilometer per uur op?
21	Hoeveel gas kan worden bespaard door het beter inregelen van warmteinstallaties in woningen en kantoren?
22	Hoeveel gas kan theoretisch worden bespaard wanneer de energiebesparingsverplichting uit de wet Milieubeheer volledig wordt gehandhaafd?
23	Hoeveel gas kan worden bespaard wanneer de industrie warmteleidingen maximaal isoleert?
24	Hoeveel aardgas kan worden bespaard wanneer alle lampen die daarvoor geschikt zijn te vervangen door LED-lampen?

- 25 Hoeveel duurzame energie kan er in 2025 en 2030 zijn gerealiseerd wanneer de doorlooptijd van energieprojecten wordt verkort naar twee jaar? En wanneer de doorlooptijd wordt verkort naar een jaar?
- 26 Wat voor concrete acties heeft u al uitgezet om de Nederlandse industrie tot grotere energiebesparing te bewegen? Zijn er al eerste resultaten zichtbaar van deze acties?
- 27 Waarom zet het kabinet, bij de versnelling van de energietransitie, niet in op de versnelde bouw van kerncentrales?
- 28 Tot hoeveel minder gasverbruik zal een verdubbeling van windenergie op leiden?
- 29 Welke langetermijncontracten over steenkool bestaan er tussen Nederlandse bedrijven en Rusland? Welke concrete stappen zijn gezet om deze contracten te beëindigen?
- 30 Hoeveel Russisch gas hebben Nederland respectievelijk de Europese Unie sinds de start van de oorlog in Oekraïne geïmporteerd?
- 31 Hoeveel geld heeft Nederland betaald aan Rusland voor de import van gas sinds de start van de oorlog?
- 32 Wanneer verwacht u dat gasprijzen normaliseren?
- 33 Wat zouden structureel hogere gasprijzen voor de Nederlandse economie betekenen?
- 34 Hoe kan voorkomen worden dat Nederland Russisch gas afneemt zo lang er geen Europese boycot is?
- 35 Hoe kan voorkomen worden dat in het geval van een boycot op Russische fossiele producten, geen producten worden geïmporteerd die voor een aanzienlijk deel gebaseerd zijn op Russische fossiele producten?
- 36 Kunt u uw eerdere uitspraak onderbouwen dat het sluiten van de kolencentrales of de productiebeperking tot 35 procent leidt tot meer productie door gasgestookte centrales (Kamerstuk 29 023, nr 283)? Hoeveel is het nationale gasverbruik als gevolg van deze maatregelen tot dusverre gestegen? Wat is de herkomst van dit extra gas?
- 37 Hoeveel daalt het nationale gasverbruik als de kolencentrales hun elektriciteitsproductie tot 100% van hun capaciteit opschroeven en daardoor de gasgestookte centrales minder hard hoeven te draaien?
- 38 Wat zijn manieren om Russisch gas te weren uit Nederland? Welke juridische mogelijkheden zijn er om aanbieders van Russisch gas te weren van de Title Transfer Facility (TTF)?
- 39 Wat is de gasvoorraad in Nederland, uitgesplitst in kleine velden op land en kleine velden op zee?
- 40 Hoeveel gas is er in Nederland gewonnen in 2021, uitgesplitst in kleine velden op land, op zee en uit het Groningenveld?
- 41 Waarom heeft het kabinet gekozen om het Russische gasverbruik met slechts zes miljard m³ (BCM) te verminderen/vervangen en niet met meer, gezien de geïntegreerde Europese gasmarkt?
- 42 Welke scenario's worden uitgewerkt om voorbereid te zijn op een eventueel gasboycot vanuit Rusland?
- 43 Om welke volumes aan gastekort gaat het in de verschillende scenario's?
- 44 Bent u bereid om een stresstest uit te voeren voor de verschillende scenario's?
- 45 Hoeveel langetermijncontracten bestaan er tussen Gazprom en Nederlandse bedrijven/organisaties? Om hoeveel geld gaan deze langetermijncontracten, uitgesplitst per sector? Om welke volumes gaan deze contracten?

- 46 Is het duidelijk wat de consequenties zijn van afschakeling voor de
49 grootverbruikers die bevraagd zijn over een mogelijke toepas-
sing van het Bescherm- en Herstelplan gas?
- 47 Welke opties zijn er voor afnemers die op de korte termijn niet over
een alternatief voor aardgas beschikken en hoe helpt de overheid
hen hierbij?
- 48 Indien u het vanwege het Bescherm- en Herstelplan Gas (delen
van) de industrie moet afschakelen, hoe snel kan dit dan?
- 49 Worden afnemers ingelicht over het feit dat zij naar alle waar-
schijnlijkheid als eerste worden afgeschakeld in het geval van een
tekort?
- 50 Hoe zorgt u ervoor dat deze afnemers niet worden verrast en de
noodzakelijke voorbereidingen kunnen treffen?
- 51 Klopt het dat niet te achterhalen is welk gedeelte van het gas in
ons land daadwerkelijk fysiek uit Rusland komt? Hoe ziet de
afbouw van specifiek uit Rusland afkomstig gas er in de praktijk
uit?
- 52 Klopt het dat het afbouwpad voor Russisch gas louter een
vermindering van ons gasverbruik betreft (ter grootte van het
aandeel Russisch gas), maar niet bewerkstelligt dat er fysiek geen
Russisch gas meer door onze leidingen stroomt?
- 53 Is het juridisch mogelijk om bedrijven te dwingen om geen of
minder gas af te nemen zonder dat het bescherm- en herstelplan
gas in werking is?
- 54 Onder welke voorwaarden treedt het bescherm- en herstelplan
precies in werking?
- 55 Is het juridisch mogelijk om bedrijven niet te compenseren voor
het afsluiten van gas?
- 56 Waarom is er in tegenstelling tot Duitsland, Italië, Letland en
Oostenrijk niet voor gekozen om in Nederland de eerste fase van
het bescherm- en herstelplan gas af te kondigen?
- 57 Welke invloed heeft de bezuiniging op middelen voor duurzame
energiedragers in het kader van de voorjaarsnota op het onafhan-
kelijk worden van Russisch gas?
- 58 Op welke manier kan nieuwe Liquefied natural gas-infrastructuur
(LNG) toepasbaar gemaakt worden voor waterstofinfrastructuur?
- 59 Wat zijn de gevolgen voor Nederland indien grootgebruikers van
gas worden afgeschakeld?
- 60 Wat zijn de gevolgen voor werknemers van grootgebruikers indien
grootgebruikers worden afgeschakeld van gas?
- 61 Is er een prioriteringskader voor het geval dat Rusland de gaskraan
dichtdraait tussen opties als meer gaswinning uit Groningen,
kolencentrales meer laten draaien en grootgebruikers afschakelen?
- 62 Wat is het meest actuele gasverbruik per sector?
- 63 Waarom heeft u niet gekozen voor heldere tussendoelen bij het
vullen van de gasopslagen?
- 64 Waarom heeft u gekozen voor een lineaire vulpad voor de
gasopslagen in plaats van een versnelde vulling, gezien de grote
risico's omtrent de leveringszekerheid?
- 65 Waarom hebben marktpartijen onvoldoende prikkels om zelf de
gasopslagen te vullen, ondanks dat u schrijft dat het komende
winterseizoen en daarna de prijzen nog op een hoog niveau zullen
liggen? Wat is de verwachte gasprijsontwikkeling voor de
komende vijf jaar?
- 66 Met gas uit welk(e) land(en), en voor hoeveel procent, zullen de
gasopslagen worden gevuld?
- 67 Waarom heeft u ervoor gekozen om Bergermeer met slechts 70
procent vullen?

- 68 Heeft u overwogen om de grootverbruikers meer gebruik te laten maken van de gasopslag Bergermeer? Heeft ze deze grootverbruikers actief daarvoor benaderd? Zou het niet mogelijk zijn deze vulgraad te verhogen zodat grootverbruikers kunnen voorkomen dat afschakeling deze winter kan plaatsvinden?
- 69 Wat doet u indien de huidige maatregelen de markt onvoldoende stimuleren en de gasvoorraden niet tot 70 procent gevuld zijn op 1 november 2022?
- 70 Waarom heeft het vergroten van het aandeel van Energiebeheer Nederland (EBN) in het eigendom van de gasopslag Bergermeer onvoldoende toegevoegde waarde voor de aankomende winter?
- 71 Wat is het maximumbedrag aan subsidie dat marktpartijen kunnen ontvangen om stimulans te creëren om de Bergermeeropslag te vullen in lijn met het EU-voorstel?
- 72 Onder welke omstandigheden (Europese solidariteitsverplichtingen) moet Nederland gas leveren aan andere Europese landen?
- 73 Wat is het conversieverlies bij het maken van lng?
- 74 Wat is de lng «omzetcapaciteit» van de belangrijkste lng exporteurs en hoe verhoudt zich dat tot de Nederlandse vraag?
- 75 Wat is de omvang van het huidige mondiale aanbod in miljard kubieke meters in lng?
- 76 Welke EU-lidstaten hebben net als Nederland plannen om lng in te zetten ter vervanging van Russisch gas? Wat is de (cumulatieve) omvang van deze plannen?
- 77 Wat is de huidige lng omzetcapaciteit in miljard kubieke meters van Nederland en hoeveel is dat met de voorgenomen extra terminals?
- 78 Wat zijn de mogelijkheden tot en kosten van het verminderen of volledig afbouwen van het aandeel dat Gazprom heeft in Bergermeer? Wat zijn hier de voor- en nadelen van?
- 79 Is het mogelijk het aandeel dat Gazprom heeft in Bergermeer te onteigenen?
- 80 Mochten de winterprijzen alsnog hoger uitpakken dan de huidige zomerprijs en dus winst gemaakt met de subsidie voor het vullen van Bergermeer, welke middelen heeft het Rijk dan om deze gelden terug te vorderen?
- 81 Hoe ontwikkelt de import van lng zich de komende jaren naar verwachting?
- 82 Welk aandeel van de geïmporteerde lng is voor Nederland bestemd en welk aandeel voor elders?
- 83 Op het moment dat meer lng geïmporteerd wordt maar er ook nog Russisch gas binnenkomt, wat betekent dit voor de gasmarkt?
- 84 Hoe wilt u een lock-in als gevolg van de plannen rondom lng-import voorkomen?
- 85 Hoe wordt er omgegaan met een potentieel gebrek aan vraag naar lng in de toekomst? En hoe zal worden omgegaan met de prijsverschillen tussen geïmporteerde lng en andere gasbronnen wanneer er toch Russisch gas zal blijven stromen naar de EU?
- 86 Wat zijn de belangrijkste afhankelijkheden (specifieke steden of industriegebieden) die Nederland heeft op het gebied van gas met buurlanden die raken aan de mogelijke leveringen uit solidariteit?
- 87 Hoe verhouden de (exploitatie)kosten van de drijvende lng terminal in de Eemshaven zich tot de kosten van de bestaande lng-capaciteit op het vaste land?
- 88 Wanneer is de drijvende lng terminal in Groningen operationeel?
- 89 Kunt u specifiek voor het Bescherm- en Herstelplan Gas gedetailleerd aangeven welke scenario's worden onderzocht?
- 90 Welke acties neemt u bij een fysiek tekort aan gas en kunt u daarbij aangeven wat de volgordelijkheid van de stappen is en wie verantwoordelijk zal zijn voor wat?

- 91 Welke maatregelen kunt u nemen om te voorkomen dat het Bescherm- en Herstelplan gas moet worden ingesteld bij een gasboycot?
- 92 Kunt u aangeven welke leveringscontracten Nederland momenteel nog heeft (inclusief de looptijd voor gas, kolen en olie)?
- 93 Is er voor olie, naar analogie van gas, ook een prioritering van welke sector wanneer wat krijgt?
- 94 Wat zijn de grootste verbruikers van (Russische) olie in Nederland, uitgesplitst per sector?
- 95 wat is het standpunt van Nederland in EU-verband ten aanzien van een boycot op respectievelijk olie en gas?
- 96 Is er een beeld van de financiële consequenties voor gemeentes van het niet mogen vergunnen van nieuwe opdrachten aan Gazprom?
- 97 Welke langetermijncontracten over olie bestaan er tussen Nederlandse bedrijven en Rusland? Welke concrete stappen zijn gezet om deze contracten te beëindigen?
- 98 Wat houdt een «ambitieuw maar realistisch afbouwpad» voor Russische olie precies in?
- 99 Welke mogelijkheden zijn er om de handelsstromen van olie te verleggen?
- 100 Hoe staat u tegenover het plan van de Europese Commissie om, als onderdeel van REPowerEU, 20 miljard euro op te halen door de verkoop van extra emissierechten uit de reserve (MSR) van het Europese Emissiehandelsstelsel? Hoe voorkomt u dat er door dit voorstel geen klimaatschade ontstaat door extra uitstoot of door investeringen in gasinfrastructuur?
- 101 Hoe staat u tegenover het voorstel van de Europese Commissie om, als onderdeel van REPowerEU, zowel het besparingsdoel als het hernieuwbare energiedoel op te hogen? En hoe wilt u hier in Nederland invulling aan geven?
- 102 Naar aanleiding van REPowerEU kan Nederland, net als andere EU-landen, haar Plan voor Herstel en Veerkracht aanpassen, welke impact heeft RePowerEU op het Nederlandse herstelplan?